

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 48

Datum B&W-besluit 18 augustus 2020, 15 september 2020

Voor de raadsvergadering van
23 september 2020

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Jeugd en Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)

F. Albers

020 540 4346

f.albers@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Algemeen bestuur en middelen (ABM)
op 8 september 2020

Onderwerp

Kwijtschelding huur of gemeentelijke lasten culturele instellingen.

Gevraagd besluit

In te stemmen met de aanvragen voor kwijtschelding van huur of gemeentelijke lasten (maximaal € 622.000,-) voor maximaal zes maanden van de volgende instellingen:

1. Schouwburg Amstelveen (€ 217.590,-, zes maanden);
2. Cobra Museum voor Moderne Kunst (€ 189.462,-, zes maanden);
3. P60 (€ 64.260,-, zes maanden);
4. Platform C (€ 115.259,-, zes maanden);
5. Griffioen (€ 9.473,-, zes maanden);
6. Poppentheater (€ 13.353,-, drie maanden);
7. SAKB (€ 12.093,-, zes maanden).

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het belang van goede maatschappelijke voorzieningen in onze gemeente neemt door de coronacrisis toe, omdat inwoners zich meer lokaal oriënteren. Mensen gaan minder ver en vaak op reis en zoeken hun vrijetijdsbesteding meer in de eigen buurt, stad of regio. Een gevarieerd cultureel aanbod, mogelijkheden voor sport en sociale activiteiten op lokaal niveau zijn van wezenlijk belang voor de leefbaarheid in de stad, de economie en het welzijn van Amstelveeners.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De financiële impact van de coronacrisis op de lokale culturele sector is groot. Tot het eind van het jaar beramen de negen grote instellingen een gezamenlijk verlies van bijna € 2,8 miljoen. Door de huur of gemeentelijke lasten voor maximaal een half jaar kwijt te schelden kan de gemeente slagvaardig matchen bij aanvullende bijdragen van de Rijksoverheid (via de rijkscultuurfondsen) en provincie Noord-Holland, wordt een groot deel van de culturele instellingen in Amstelveen financieel ondersteund en komt Amstelveen tegemoet aan de oproep van culturele belangenorganisaties.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 2 Onderwijs en Ontplooiing.

Aanleiding

Om de financiële impact van de coronacrisis op de culturele sector te verlichten worden vanuit de Rijksoverheid (d.d. 15 april 2020, uitvoering via Fonds Podiumkunsten en Mondriaan Fonds) en de provincie Noord-Holland (d.d. 18 mei 2020, uitvoering via Provinciaal Noodfonds Sociale Infrastructuur) aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Lokale culturele instellingen komen alleen

voor deze aanvullende financiële middelen in aanmerking als deze worden gematcht met een bijdrage vanuit de gemeente.

Fonds Podiumkunsten en Mondriaan Fonds stellen middelen beschikbaar aan respectievelijk podia en musea, op voorwaarde dat de betreffende instelling dezelfde bijdrage krijgt van een gemeente of provincie in verband met de coronacrisis. Het moet gaan om een onvoorwaardelijke toewijzing van financiële middelen, zoals huurkijtschelding. Een garantiesubsidie valt hier niet onder. Schouwburg Amstelveen heeft € 203.101,- en P60 heeft € 64.260,- bij Fonds Podiumkunsten aangevraagd en toegezegd gekregen. Om hiervoor in aanmerking te komen moet Amstelveen € 267.361,- matchen. Het Cobra Museum heeft een aanvraag bij het Mondriaanfonds ingediend, waarvan pas achteraf bekend wordt gemaakt voor welk bedrag het museum in aanmerking komt. Het is daarom nog onduidelijk welk bedrag Amstelveen moet matchen. De instellingen wachten tot op heden op een toezegging van de gemeente voor het matchen van de aanvragen. Een bewijs van matching dient bij de meeste rijkscultuurfondsen voor 1 oktober aangeleverd te worden, anders zullen de aanvragen bij de fondsen afgewezen worden.

Uit het Provinciaal Noodfonds, waarover deze gemeente d.d. 9 juli 2020 is geïnformeerd, wordt € 6,6 miljoen beschikbaar gesteld om de vitale regionale infrastructuur in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) in stand te houden. Het Provinciaal Noodfonds draagt maximaal 65% van het netto schadebedrag per instelling bij, op voorwaarde dat de gemeente dit matcht met een extra bijdrage (bovenop de reguliere subsidie) van minimaal 35% van het netto schadebedrag. Matching kan (gedeeltelijk) bestaan uit huurkijtschelding of andere onvoorwaardelijke coulanmaatregelen. Het totaalbedrag van aanvragen bij het Provinciaal Noodfonds wordt geschat op maximaal € 676.458,-. Om hiervoor in aanmerking te komen moet Amstelveen maximaal € 364.247,- matchen.

Op 28 juli 2020 heeft het college voorts de voorwaarden voor de kijtschelding van huur of gemeentelijke lasten voor culturele instellingen vastgesteld. Met de kijtschelding van de huur van gemeentelijke panden voor culturele instellingen wordt het grootste deel van de culturele instellingen in Amstelveen al financieel ondersteund. Enkele instellingen huren geen gemeentelijk pand en komen daarom in aanmerking voor een gedeeltelijke kijtschelding van gemeentelijke lasten. Naar aanleiding van de vaststelling van de voorwaarden zijn aanvragen voor kijtschelding van huur of gemeentelijke lasten ingediend door Cobra Museum voor Moderne Kunst, Schouwburg Amstelveen, P60, Platform C, Amstelveens Poppentheater, SAKB KunstLokaal en Griffioen.

Argumenten

Tot het eind van dit jaar beramen de instellingen een gezamenlijk verlies van bijna € 2,8 miljoen. Inkomsten uit kaartverkoop, horeca en verhuur zijn geheel of gedeeltelijk weggevallen, terwijl vaste lasten voor personeel en huisvesting doorlopen. Op dit moment ervaren de Amstelveense instellingen geen acute liquiditeitsproblemen, maar doen zij wel een beroep op hun reserves. De vrije reserves zijn minimaal. In een aantal gevallen zijn er bestemmingsreserves opgebouwd voor toekomstige investeringen, waardoor instellingen nu nog een goede liquiditeitspositie hebben. Op het moment dat vervangingsinvesteringen niet meer gedaan kunnen worden, moeten instellingen echter alsnog de deuren sluiten. Installaties voldoen dan bijvoorbeeld niet meer aan de wettelijke vereisten en geld om deze te vervangen is er niet meer. Bovendien is de verwachting dat bij de jaarrekening 2020 geen accountantsverklaring wordt afgegeven op basis van het continuïteitsbeginsel.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap schortte de huur van rijksgesubsidieerde musea die hun panden huren van het Rijksvastgoedbedrijf in maart met drie maanden op en riep gemeenten en provincies op om dit voorbeeld te volgen. De vertegenwoordigers van de retail- en vastgoedsector kwamen met steun van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat in een gezamenlijk steunakkoord voor retailers d.d. 2 juni 2020 al overeen dat de huren van april en mei voor de helft worden kwijtgescholden en de huur van juni voor de helft wordt opgeschort naar

volgend jaar. De Raad voor Cultuur (d.d. 6 april 2020), Platform BK en de Kunstenbond (d.d. 29 april 2020) en de Taskforce Culturele en Creatieve Sector onder leiding van belangenorganisatie Kunsten '92 (d.d. 12 mei 2020) pleitten voor huurkijtschelding voor culturele instellingen en makers in plaats van opschorting. Zonder zicht op (extra) inkomsten na de coronacrisis, heeft de opschorting van huren volgens deze organisaties geen zin. Uit de rapportage Financiële bijwerkingen van corona d.d. 15 juli 2020 die in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is opgesteld blijkt dat de huur van cultuurpodia en –verenigingen al in veel gemeenten is kwijtschelding. Enkele gemeenten hebben ook de huur van musea kwijtschelding.

De Amstelveense gemeenteraad heeft op 8 april 2020 een lokaal coronafonds ingesteld. Amstelveen bood culturele instellingen de mogelijkheid om de huren voor maximaal zes maanden op te schorten. Bij de uitwerking van deze maatregel door het college d.d. 14 april 2020 was reeds opgemerkt dat sommige instellingen niet voldoende hebben aan tijdelijke steun en dat sommige huren kwijtschelding moeten worden. Definitieve besluitvorming hierover heeft nog niet plaatsgevonden, maar is op dit moment zeer urgent. Amstelveense instellingen komen namelijk alleen in aanmerking voor de aanvullende bijdragen vanuit de Rijksoverheid (via Fonds Podiumkunsten en Mondriaan Fonds) en de provincie Noord-Holland (via Provinciaal Noodfonds) als de gemeente óók een aanvullende bijdrage levert. Een opschorting van de huur of het toekennen van garantiesubsidies, waarvoor instellingen zich inspannen om (een deel van) het toegekende bedrag langs andere wegen te verkrijgen of niet te gebruiken, volstaan bij matching niet. Huurkijtschelding is de enige efficiënte manier om de aanvullende bijdragen vanuit het Rijk en de provincie slagvaardig te matchen en staat in verhouding met de geleden schade door de instellingen. Dit is een relatief goedkope investering voor de gemeente om de instellingen te ondersteunen, daar de rijkscultuurfondsen en het Provinciaal Noodfonds hierdoor ook een grote financiële bijdrage leveren.

Kanttekeningen

Het college heeft de voorwaarden voor de kwijtschelding van huur of gemeentelijke lasten voor culturele instellingen op 28 juli 2020 als volgt vastgesteld. Een instelling:

1. Heeft aantoonbare schade door de landelijke maatregelen die zijn genomen tegen het coronavirus;
2. deze schade kan niet geheel worden gedekt door de generieke maatregelen van het Rijk (tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW), Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS)/Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO) etc.);
3. heeft, voor zover verantwoord, de eigen reserve aangesproken. Hierbij gaan we uit dat minimaal 12,5% van de reserve over 2019 wordt ingezet tot het dekken van de nettoschade;
4. heeft een eigen inkomstenpercentage van minimaal 15% van hun totale omzet in 2019;
5. was voor januari 2020 financieel gezond (solvabiliteit over 2019 is boven de 15%) of kan met de meerjarenbegroting/een financiële prognose over 2020 en 2021 aantonen dat de organisatie in 2020 of 2021 gezond zou worden zonder tussenkomst van coronamaatregelen.
6. heeft een (jaarlijkse) subsidie van de gemeente ontvangen voor het bevorderen van cultuurpresentatie, -productie en/of -participatie;
7. kan aantonen dat aanvullende financiering bij andere partijen dan de gemeente is aangevraagd, zoals de rijkscultuurfondsen of het Provinciaal Noodfonds, die de voorwaarde stellen van een aanvullende gemeentelijke bijdrage (matching) bij de betreffende aanvraag;
8. doet er alles aan om de financiële schade door corona zoveel mogelijk te beperken.

Cobra Museum, Schouwburg Amstelveen en P60 voldoen aan alle gestelde voorwaarden.

Amstelveens Poppentheater voldoet aan zes van de zeven voorwaarden en heeft geen aanvullende financiering aangevraagd bij andere partijen dan de gemeente. SAKB voldoet aan vijf van de zeven gestelde voorwaarden, maar komt niet in aanmerking voor generieke maatregelen van het Rijk en

heeft geen aanvullende financiering aangevraagd bij andere partijen dan de gemeente. Platform C voldoet aan vijf van de zeven voorwaarden, maar kan geen eigen reserve aanspreken en was voor januari 2020 niet financieel gezond. Griffioen voldoet aan vier van de zeven voorwaarden, maar komt vanwege de financiële band met de VU niet in aanmerking voor generieke maatregelen van het Rijk, heeft geen eigen reserve en kan geen solvabiliteit aantonen. Het voorstel is om voor alle instellingen kwijtschelding te verlenen voor maximaal zes maanden, omdat de reden dat zij niet konden voldoen aan de voorwaarden veelal buiten henzelf ligt. Een uitzondering geldt voor Platform C. Deze instelling komt in aanmerking voor kwijtschelding op voorwaarde van een voor het college overtuigend toekomstplan en nadat de gemeenteraad heeft besloten over de structurele gemeentelijke bijdrage aan Platform C voor 2021 en 2022.

De Europese Commissie heeft aangegeven op welke manieren de lidstaten staatssteun kunnen toepassen om de economie als gevolg van de coronacrisis te stimuleren. Sommige maatregelen kunnen worden toegepast zonder dat sprake is van staatssteun of door gebruik te maken van de bestaande vrijstellingsmogelijkheden. Uit berichtgeving van de VNG d.d. 14 juli 2020 blijkt dat voor cultuur in principe veel is toegestaan. Zekerheidshalve wordt in samenspraak met de betrokken afdelingen nagegaan of een melding bij de Europese Commissie nodig is.

Financiën

De kwijtschelding van huur en gemeentelijke lasten kan worden bekostigd uit de bijdrage voor culturele voorzieningen uit het compensatiepakket medeoverheden (€ 288.000,-) en het lokale coronafonds (resterend bedrag van maximaal € 334.000,-). Een segment van het lokale coronafonds (€ 5 miljoen) is beschikbaar gesteld voor maatschappelijke voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en welzijn. Hiervan is tot op heden ruim € 700.000,- gereserveerd, waarvan ruim € 600.000,- voor cultuur.

De huurkwijtschelding en kwijtschelding van gemeentelijke lasten zijn gedeeltelijk van terugwerkende kracht (april tot en met september 2020) en bedragen maximaal € 622.000,- exclusief btw. Dit is in lijn met de oorspronkelijke periode van huuropschorting en de duur van het lokale coronafonds. De kwijtschelding van huur en gemeentelijke lasten geldt alleen voor culturele instellingen die aantoonbare financiële schade hebben ondervonden door de coronacrisis. Blijkt een instelling door de kwijtschelding van huur of gemeentelijke lasten winst te maken, dan wordt dit bedrag teruggevorderd. De financiële uitwerking van de kwijtschelding wordt afgestemd met de betrokken afdelingen en opgenomen in de Tweede Tijdvakrapportage.

Communicatie

Persbericht.

Procedure

De uitvoering van kwijtschelding van huur of gemeentelijke lasten wordt in samenspraak met de betrokken afdelingen georganiseerd en uitgevoerd. De culturele instellingen worden na besluitvorming door de raad middels een brief geïnformeerd, welke zij als bewijs voor de matchingsvoorwaarde kunnen voorleggen bij de rijkscultuurfondsen en het Provinciaal Noodfonds.

Bijlagen

College-advies d.d. 28 juli 2020.

De secretaris,

De voorzitter,

Bert Winthorst

Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Wethouder Herbert Raat meldt dat er nieuwe aanvragen zijn ontvangen van SAKB en het Poppentheater. De in het collegevoorstel genoemde bedragen zullen als gevolg daarvan worden aangepast vóór besluitvorming in de raadsvergadering. Het collegevoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

B&W hebben in hun vergadering van 15 september 2020 naar aanleiding van de nieuwe aanvragen van SAKB en het Poppentheater een gewijzigde versie van het collegevoorstel vastgesteld. De wijzigingen zijn in dit exemplaar van het voorstel verwerkt.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
X Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

In te stemmen met de aanvragen voor kwijtschelding van huur of gemeentelijke lasten (maximaal € 622.000,-) voor maximaal zes maanden van de volgende instellingen:

1. Schouwburg Amstelveen (€ 217.590,-, zes maanden);
2. Cobra Museum voor Moderne Kunst (€ 189.462,-, zes maanden);
3. P60 (€ 64.260,-, zes maanden);
4. Platform C (€ 115.259,-, zes maanden);
5. Griffioen (€ 9.473,-, zes maanden);
6. Poppentheater (€ 13.353,-, drie maanden);
7. SAKB (€ 12.093,-, zes maanden).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 23 september 2020.

De griffier,

De voorzitter,

Marnix Philips

Tjapko Poppens